

הלכות שבת שלח-שלט

תרמו

לבינים הסדרים לבנין שהם מוקצים מותר לכסותן בפני הדלק^ט בכלים המותרים בטלמול שהכלי ניטל לצורך דבר שאינו ניטל^י כמו שנתבאר בס' רע"ז^י:

מ מותר לתת כלי תחת הדלק בשבת^א ואם נתמלא שופכו ומחזורו למקומו^ב והוא שיהא הדלק ראוי לרחיצה^ג על כל פנים אבל אם אינו ראוי לבלום והרי הוא מוקצה ואסור בטלמול אסור לתת כלי תחתיו^ד מפני שמכילו מהיכנו^ה ואם עבר ונתנו מותר לטלמול במים המאוסים שבו^ו כדי להוציאו משם אם הוא עומד במקום שישכיבו קבועה שם^ז מפני שהוא כגוף של רעי שהתירו לטלמול להוציאו לאשפה מפני כבודו^ח אם הוא במקום שישכיבו קבועה שם כמ"ש בס' ש"ח^ט ואף על פי כן אסור לתנו שם לכתחלה על סמך שלבסוף יוציאנו וישפכנו ולא יבטלנו מהיכנו לפי שלא התירו כגוף של רעי אלא בדיעבד אבל לכתחלה אסור לעשות גרף של רעי^י אלא במקום הפסד כמו שנתבאר שם^{יא}:

שלט כמה דינים פרמיים הנוהגים בשבת וכו' י"א סעיפים:

א אין רוכבין על גבי בהמה^א גזרה שמא יתחך ומורה^ב להנהיג כמ"ש בס' ש"ה^ג ואין שומן על פני המים^ד גזרה שמא יעשה חבית של שיימין^ה דהיינו כלי של גומא שאורגין אותו ועושים כמין חבית ארוכה ולמדוין לשוט כו' כמה דברים אמורים כגזר אבל בכלי מותרו שאין דרך לעשות חבית לשוט בה בכלי^ו אבל בכריכה שבחצר אסור^ז מפני שכשהמים נעקרים כששט הרי הם יוצאים חוץ לכריכה והרי זה הומה לנהר^ח ואם יש לה שפה סביב מותר לשוט בה^ט שאפילו נעקרו המים השפה מחזרת אותם למקומם^י והרי זה הומה לכלי^{יא}:

ב אין מספקין כף על ירך ואין מטפחין כף אל כף^א בין לשמה^ב אפילו בנשואין^ג

א סעיף כג.
ד משנה שם. מור וש"ע ס"ב. וראה גם לעיל סי' רמח ס"ט. סי' שכו ס"ד.
ה גמ' שם. רמב"ם פכ"ג ה"ה. לבוש ס"ב.
ו רש"י שם ד"ה חבית.
ז רש"י שבת מא, רע"א. ור"ה שם (ד, כ) ור"ה תנו רבנן. ורמב"ם בבלחמות שם ד"ה אמר. ור"ן שם ד"ה תנו רבנן מור וש"ע שם.
ח ר"ן שם. ש"ע שם. לבוש שם.
ט ברייתא (נז, מוע"ב). מור וש"ע שם.
י ר"ף שם (ז, מוע"ב). רמב"ם שם. רמב"ן בבלחמות שם. ר"ן שם ברע"ה ר"ף. ש"ע שם.
יא גמ' מא, רע"א. מור וש"ע שם.
יב ר"ף שם. ש"ע שם. לבוש שם.
יג ר"ן שם לדעת הר"ף. ש"ע שם. לבוש שם.
יד משנה ביצה ל, ב ורש"י ד"ה אין מטפחין ד"ה ואין מטפחין. שם ל, א ד"ה מטפחין וד"ה מטפחין. מור וש"ע שם. אבל ראה לעיל סי' שלח ס"ה ולקמן סי' תשכד ס"א ושל"ג.
טו רש"י במשנה ביצה שם ד"ה ואין מרדיקין. תוס' קמח, ב ד"ה לא.
טז משמעות ירושלמי ביצה פ"ה ה"ב. הובא בר"ף שם (ב, א) ורא"ש פ"ה סי' ג.

ע עולא שם לז, א. ר"ף שם (ב, א). רא"ש שם. מור וש"ע שם.
פט ראה רש"י שם ד"ה ואפילו.
פ סעיף ה.
פא משנה ביצה לה, ב מור וש"ע ס"ה.
פב ברייתא שם לז, ב ורש"י ד"ה ושנה. מור וש"ע שם.
פג רמב"ם פ"ה חב"ד, מנ"ש שם לז, א ושבת מג, א. ש"ע שם.
פד רמב"ם שם. ש"ע שם.
פה ר"ן ביצה (ב, רע"א) גמ' שם. הובא ב"ר ד"ה ונ"ש רבינו ולא נדרגא. יש"ש ביצה פ"ה סי' ג. מ"א סק"ב. וראה גם לעיל סי' רסה ס"ג ושל"ג סי' שלח ס"ד. וראה לעיל סי' רמו ק"א סק"א קרוב למזו.
פו רמב"ם שם. ש"ע שם.
פז ראה גמ' ביצה שם ורש"י שם ד"ה זיל. מ"א סק"ג. וראה לבוש ס"ה.
פח ביצה שם.
פט ענין עב ובעין עז.
צ יש"ש שם. מ"א שם. וראה מ"מ וציונים.
צא סעי' ערוז. וראה גם לעיל סי' שלח ס"ד.

סימן שלט
א משנה ביצה לז, ב מור וש"ע ס"א.
ב גמ' שם. לבוש ס"א.

הלכות שבת שלט

תרומה

בין לאבל¹ גזרה שמא יתקן כלי שירי² לשורר או לקונן³ אלא אם כן מספק ומטמח כלאחר יד⁴ אפילו להכות באצבע על הקרקע או על הלוח או אהת כנגד אהת כדרך המשוררים⁵ כגון אלו שמכין באמה על הגדל ועושין בזה תנועות עריכות⁶ או לקשקש באגוז לתנוק או להשק בווג⁷ כדי שישתוק כל זה וכו'וצא בו אסור גזרה שמא יתקן כלי שיר⁸ וכן אסור לרקד⁹ מטעם זה¹⁰ אפילו בנישואין אבל בשמחת תורה מותר לרקד בשעה שאומרים קילוסים לתורה משום כבוד התורה¹¹.

ועכשיו שנהגו הרמון לספק ולטמח ולרקד בכל מיני שמחה אין מוחזין בידם לפי שבודאי לא ישמענו ומוטב שיהיו שוננים ואל יהיו מזידיים¹² ויש שלמדו עליהם וזאת לומר שעכשיו אין אנו בקיאים בעשיית כלי שיר ולא שייך לגזור שמא יתקן כלי שיר¹³ שדבר שאינו מצוי הוא כלל¹⁴?

ג אין דנין¹⁵ דיני ממונות¹⁶ גזרה שמא יכתבו¹⁷ ואין עונשין בשבת¹⁸ ולכן אסור לתפוס ולהכניס לבית הסהר מי שנתחייב איזה עונש כדי שלא יברח וכל שכן שאסור להלקותו (שהוה בכלל דין¹⁹) ואם יברח אין עלינו כלום²⁰ ואין מסדרין מענות בשבת²¹ אבל לקבול ולהציע דברים כגון על מענות בתולים מותר²² כמ"ש באה"ע סי' ס"ב²³.

ותוקן רבנו גרשום מאור הגולה²⁴ שלא לבטל התמיד²⁵ בשבת אם לא בשביל מענות הקהל²⁶.

ואסור לקבוע מקום לחליצה מפני שנראה כאלו יושבים לדון²⁷:

ד אין מקדשין את האשה ולא הולצין²⁸ ולא מגרשין²⁹ גזרה שמא יכתוב³⁰ ושכיב

ל כ"ו שם. רמ"א שם.
לא משנה ביצה לו, ב. מור וש"ע ס"ד. וראה לעיל סי' שו סכ"ז.
לב מ"א סק"ג מורה"ח כתב.
לג גמ' שם לו, א. רמב"ם פכ"ג ה"ד. לבוש ס"ד. וראה גם לעיל שם סוף סכ"ז.
לד רמב"ם פכ"ד ה"ז.
לה ראה מ"א שם. וראה מ"מ וציננים.
לו שבילי הלפת ס' ס בשם רב שריא נאון. הובא ב"י טוס"י רסג. רמ"א ס"ד.
לז שלשי דבורים מנדרין (מ, א). אות א. מ"א סק"ג.
לח שלשי דבורים שם. מ"א שם. וראה גם תוס' כתובות ג, א. ד"ה אי אכא.
לט אה"ל: סי' סד. לא הניע לדינו בש"ע, וראה ש"ע שם ס"ג.
מ ראה אנציקלופדיה תלמודית כרך ז' נספח לערך הדר"ק ע' תשסו אות מו.
מא התפילה הקבועה בעיבור בבית הכנסת. וראה גם לעיל סי' נה סכ"ה.
מב שלשי דבורים שם. מ"א שם.
מג מ"א סוף סק"ג.
מד משנה ביצה לו, ב. מור וש"ע ס"ד.
מה תוספתא שם פ"ד ה"ג בנוסחאות כת"י, תוס' ז, א. ר"ה מאי. ר"ן שם (ב, מע"א) ד"ה לא. ש"ע שם. מור וש"ע אה"ע סי' קל"ו מ"ז.
מו גמ' שם לו, א. רמב"ם פכ"ג ה"ד. לבוש ס"ד. מ"א סק"ד. ר"ן שם לענין גרושין.

זו ראה רש"י ל, א ד"ה אין מנפחים. שבת קמ"ד, ב ד"ה אין מספקין. ר"ן ביצה (א, ב) ד"ה מנתי.
יח ביצה לו, ב. רמב"ם שם. ש"ע שם.
יט משמעות לשון הר"ן שם: שמא יתקן כנגדן.
כ ירושלמי שם. הובא בר"ף ורא"ש שם. רמב"ם שם. ש"ע שם.
כא רמב"ם שם ה"ד. ש"ע שם.
כב כ"י ד"ה כתב, נפ"י המשניות להרמב"ם יומא פ"א מ"ז. וראה מ"א סק"ב.
כג תוספתא פ"ד תמ"ז. רמב"ם שם. ש"ע שם. וראה גם לעיל סי' שא סכ"א.
כד רמב"ם שם. ש"ע שם.
כה משנה ביצה שם. רמב"ם שם. מור וש"ע שם.
כו גמ' שם. רמב"ם שם. ש"ע שם.
כז מורה"י קולון כפרש"ט ענף ב בשם רב האי נאון.
כח אב"י ביצה ל, א. כ"י מורה"ח כתב ע"ד. רמ"א ס"ג. הובא כ"י ד"ה וכתב מורה"י. מ"ז סק"ב.
כט וראה אה"ק ח"י ע' שנב שנסשו המנהג להקל בזה בשמחה של מנהג בשבת וכו'וצ"ש של בשבת, ומנהג ישראל תורה היא. וז"כ בספר המנהגים הכ"ד ע' 67. וראה מור"ח מנחם התועותיות תשמ"ה ח"א ע' 187. וראה בכל זה אשל אברהם (מבוססאשם) סי' שלש סק"א. שו"ת מנחת אלעזר ח"א סי' כג. קונטרס שירי מנהג נרפם כנגמנת אלעזר מ"ב. נעוקי אה"ת לדני"ל סי' שלש.
כט תוס' שם ד"ה תנן. הובא כ"י ד"ה ולא מנפחין. רמ"א שם.

הלכות שבת שלט

תרומט

מרע שתקף עליו החולו ורוצה לגרש אשתו¹⁰ כדי שלא תיזקק ליבום¹¹ התירו לו לגרש בשבת ע"ד שיהבאר באה"ע סי' קל"ז¹² כדי שלא תמרוק דעתו עליו אם לא יעשו רצונו¹³:

ה וכן אין מייבמין¹⁴ ולא כונסין אשה לחופה¹⁵ אפילו קודשה מבעור יום¹⁶ מפני שעל ידי כך קונה אותה לירשה¹⁷ ואסור לקנות קנין בשבת מפני שהוא בכלל גזרת מקח וממכר¹⁸ שגורו משום שמא יכתוב כמ"ש בס"י ש"י¹⁹.

ויש מתירים לקרש²⁰ ולכנסו²¹ למי שאין לו אשה ובנים משום מצות פריה ורביה ואף שאין זה עיקר מכל מקום סומכין על זה בשעת הרהק²² כי גדול כבוד הבריות כמו שרש"יין שלפעמים שלא היו יכולים להשוות עם הגדוניה ביום ו' עד הלילה ועושיין התופה והקדושין בליל שבת הואיל וכבר הוכנו לסעודה ולנשואין והיה ביוש לכלה ולחתן אם לא יכנסו אז ומכל מקום לכתחלה צריך ליהרר שלא יבא לידי כך²³ וכמה עבירות באין ממה שמאחרים החופה²⁴ וכל ירא שמים יחמור לעצמו שלא לעשות כלל נישואין בשבת²⁵ כמ"ש באה"ע סי' ס"ב²⁶:

ז וכן אין מעריכין ולא מקדישין ולא מחרמין²⁷ שום דבר לגובה מפני שדומה למקח וממכר²⁸ כמ"ש בס"י ש"י²⁹.

וכן אין פודין את הבן³⁰ אפילו בכלי³¹ ששוה ה' סלעים מפני שדומה למקח וממכר³² ואין לו ליתן המעות לכהן בערב שבת לפי שאין לו יוכל לברך שבין שעדיין לא חלה עליו המצוה אך יאמר וצונו³³ ובשבת שהוא זמנה ג"כ לא יוכל לברך כיון שאין אינו עושה כלום³⁴ לכן ימתין עד יום א' בשבת³⁵ ואפילו אם כלו לו כ"ט י"ב תשצ"ג ביום ו' שהוא חרש לא יפרהו ביום ו' עד לפי שהרש שבתורה הוא שלשים ימים שלימים³⁶ ולכן צריך שיוגיע ליום ל"א בשעת הפרוין³⁷:

ז ואין מפרשיין תרומות ומעשרות³⁸ מפני שהוא כמתקן דבר שלא היה מתוקן³⁹.

<p>מז גיטין ע"ז ב. ש"ע שם. מח רש"י שם ר"ה תקק. תוס' ר"ה ותיול. ר"ן ביצה שם. מט מעוף ז' נ תוס' ביצה שם. ר"ן שם. כ"י סו"ה וכתב עוד. נא ראה ערו"ל לעיל סי' שו סכ"ב. נב משנה ביצה ל' ב. ב. מור וש"ע ס"ד. וראה תהלה לדוד סק"ב. מ"מ וציונים. פסקי אדה"ע 206. נג וירושלמי תבובת רפ"א. תוס' שם ר"ה ודא. ר"ן שם (ב, א) סו"ה מתני'. ש"ע שם. וראה גם רמב"ם הל' אשות פ"י ה"ד ובפ"מ שם. שו"ע אה"ע סי' סד ס"ה. נד ר"ן שם. מ"מ שם. נה ר"ן שם. וראה וירושלמי שם. תוס' שם. ש"ע אה"ע שם. תבש כגון ס"ד. נו תבש שם. נז סעוף ד' וי"ג. נח ר"ת תבש' שם. ר"ן שם בשגנו. מ"מ ל"ת עק' (בן דן). הובא ב"י ר"ה ולא נזק. רמ"א ס"ד. נט רמ"א שם. ס רמ"א שם. וראה גם ר"ת בתשובה (ספר הישר מ' מח) הובא בר"ן ובי"י שם. סא רמ"א שם. סב מ"א סק"ד.</p>	<p>סג מ"א שם. סד אוצ"ל. סי' סד. לא הגיע לידנו בשו"ע, וראה ש"ע שם ס"ה. סה משנה ביצה ל' ב. מור וש"ע ס"ד. סו גמ' שם ל' א. ורש"י ר"ה משום (בפי דא). רמב"ם פכ"ג ה"ד. מ"א סק"ו. סז ס"ד. וראה גם שם סמ"ז. סח שו"ת הריב"ש סי' קגו. מור"א בתרומת הרשן ח"ב סי' רלג. ש"ע ס"ד. סט שאינו מנוקד. ע ריב"ש שם. מ"א סק"ה. עא ראה ערו"ל לקמן סי' תלב קו"א סק"א. עב מ"א שם. וראה ערו"ל לעיל סי' רמג ס"א. עג תרומת הרשן שם. מ"א שם. עד מ"א שם. עה תוס' מנהדרין יא, א ר"ה רשב"ג. מ"א שם. עו מ"א שם. וראה סידור (דנין פרוין הבן): אם פדאו קורא אינו פרוין. עז משנה ביצה ל' ב. מור וש"ע ס"ד. וכן לא מפרשיין חלה (לעיל סי' רס ס"ה לקמן סי' התקכ"א). עח רש"י ל' א דא תני. רמב"ם פכ"ג ה"ט. שם ה"ד (מעט הב'). וראה גם שבת קטב, א ורש"י ר"ה דא קמתקן. וראה לעיל סי' שגג ס"ה לקמן סי' תקו ס"ה.</p>
--	--

הלכות שבת שלט

תרנ

ובלן שנעשו בשבת בין שוגגין בין מוידין בין מומעין מה שעשו עשוי^ט אלא שאם הפריש תרומות ומעשרות כמויד לא יאכל מזו^ח בו ביום^ט לא הוא ולא אחרים כדון העושה כל דבר האסור מדרכיו סופרים במזיד^ט שאסור ליהנות ממנו אפילו לאחרים עד למצואי שבת ובמצואי שבת מותר מיד אפילו לו כמו שנתבאר בס"י ש"ח^ט:

ח הכונס את האלמנה^ט לא יבא עליה ביאה ראשונה לא בשבת ולא ביו"ט^ט לפי שאין חופה לאלמנה לקנותה על ידי כך אלא על ידי ביאה^ט או על ידי יתוד^ט הראוי לביאה^ט הוא שקונה אותה ואין קונין קנין בשבת.

ואפילו אם נשאה בליל ה' ונתייחדה עמו כבר יתוד הראוי לביאה טוב להחמיר שלא לבא עליה ביאה ראשונה בשבת^ט אי יו"ט לפי שיש אומרים^ט שיתוד הוא הנקרא חופה ולא חופה שלנו ואין חופה לאלמנה אלא על ידי ביאה בלבד הוא שקונה אותה^ט וכל שכן אם היתה טמאה בליל ה' ונתייחדה עמו על ידי ב' שומרים שאין זה יתוד הראוי לביאה ואינו קונה באלמנה אפילו לפי סברא הראשונה ולכן אין לה למבול בליל שבת^ט ואם מותרת למבול במצואי שבת יתבאר ביו"ד ס"י קצ"ז^ט.

וגם בבתולה שחופה קונה בה יש ליחון אחר החופה יתוד גמור הראוי לביאה קודם השבת^ט או לא ותייחדו יתוד גמור כל השבת כולה כדי להשיג לסברא האחרונה שיתוד גמור הוא הנקרא חופה ולא חופה שלנו ואסור לעשותו בתחלה בשבת וכן ביום טוב:

ט אסור לאדם להשיט דבר^ט בנהר^ט להוליכו מאצלו או להביאו אצלו מפני שזהו ג"כ ככלל הגזירה שגורו שלא לשיט בשבת^ט ולכן קסמים שעל פני המים אסור להפצילן בשאן ולבאן כדי לנקות המים שיהיו יפים^ט וכל זה בנהר אבל בכלי^ט או בבריכה כשיש לה שפה לא גזרו כלל כמו שנתבאר למעלה^ט:

י ספינה אם היא יושבת בקרקע הים ממש ואינה שמה כלל מותר ליכנס בה ואם לאו

מקו סק"א (אמור). מ"ו י"ד ס"י קצו סק"ו (יש להחמיר). וראה לעיל ס"י רעו ק"א רס"ג (החילוק בין יש להחמיר לבין טוב להחמיר).
א ר"ן כתובות (א, א) ד"ה אג, בשם אחרים. רמ"א אה"ע ס"י נה בס"א בשם ויש אומרים.
בא מרדכי שם. טר"י"ל שם. מ"ז שם. וראה ב"ש אה"ע ס"י סד סק"א.
בב מ"א סק"א.
בג ס"י זה בשוע"ק לא הניע לדינו, וראה רמ"א שם סוף ס"ב וט"ו סק"ג.
בד שו"ת משנת בנימין ס"י ז' במופ. הובא מ"א שם. אלהה זומא סק"ד.
בח מרדכי ויש פ"ה דבצה ס"י תרצה בשם הירושלמי ביצה פ"ה ה"ב. דהגות אשרי ביצה פ"ה ס"י ב אות ה בשם האור ירוע. ש"ע ס"ז.
בז מ"א סק"ב.
בז משמעות לשון הירושלמי שם.
בז דהגות אשרי שם בשם האור ירוע. ש"ע שם. וראה גם לעיל ס"י שכו ס"ז.
בז מ"א שם.
ק סעף א.

עט ר"ף שם (ב, ב) ורא"ש פ"ה ס"י ב בשם הירושלמי. וראה קרבן נתנאל שם אות פ שלא מצא הירושלמי והוא בתוספתא ביצה פ"ה ה"ג. מור וש"ע ס"ד.
פ תרומות פ"ב מ"ג. ביצה י"ו, ב. רמב"ם שם דמ"ג. ר"ן שם (ב, ב) ד"ה וירושלמי. מ"א סק"ג.
פא רמב"ם שם דמ"ג. וראה לעיל ס"י שיה ס"א המעט שלא אמרו בה כדברי שיעשה.
פב משא"כ בנינוג מותר אפילו לו (משנה וגמרא שם. רמב"ם שם). וראה גם לקמן ס"י תה שם.
פג ראה שם ס"א, באיסור של תורה (שכמויד אמור לו עולמית ולאחרים במצואי שבת, ובשוגג אמור בין לו בין לאחרים עד מצואי שבת), וש"ג.
פד ר"ן ביצה (ב, א) מו"ח מתני', בשם הירושלמי וימא מ"א מ"ה ה"א וכתובות פ"ה ה"א (הובא בתוס') ביצה לו, ב ד"ה ודא). ש"ע ס"ה. ולענין בתולה ראה לעיל ס"י רפ ס"ז.
פה ש"ע שם.
פו תוס' יבמא י"ג, ב ד"ה להרא.
פז תוס' שם. ש"ע אה"ע ס"י סד ס"ה. מ"א סק"א.
פח חלקת מחוקק שם סק"ג. מ"א שם.
פט מרדכי ביצה רעו תרצו בשם מר"ם מרומבנות. מדר"ל ה"ל שבת אות י"ב בשם רבו מר"ש. מ"א

הלכות שבת שלמי-שמ

תרנא

אסור^א אלא אם כן נכנס לתוכה מבעוד יום כמו שנתבאר בס' רמ"ח^{קב} ואם היא קשורה כמנהג הספינות העומדות בגמל אע"פ שהיא שמה על פני המים מותר ליכנס בה^{קד} וצריך שהיא [קרש] קשור בראשו האחד בספינה ובשני ביבשה^{קד}:

יא ספינה העומדת בקרקע הנהר אסור להערים ליכנס לישן בתוכה ויודע שהנכרי יוליכנה לעבר השני ותלמוד חכם מותר לו להערים בכך^{קכ} ועכשיו אין לנו תלמיד חכם לענין זה^{קכ} עיין ס' שו"ד^{קכ}:

שלמ כמה דינים מדברים האסורים בשבת כעין תולדות מאבות. וכו' י"ה סעיפים:

א הגוזז^א בין מן החי בין מן המת^ב בין מן בהמה^ג והיה אפילו מן העור המופשט^ד חיוב והוא מאבות מלאכות^ה שכן במשכן היו גוזזין עורות התחשים ואיליכו^ו.

אבל התולש צמר בידו מן הבהמה או מהעור פמור שאין דרך גזיזה בכך^ז וכן הנוטל שעריו וצפרניו בידיו או בשיניו פמור^ח אבל אסור מדברי סופרים^ט ליטול ביד אפילו לאחרים^י אע"פ שאינו יכול לאמן ידיו ליטול יפה בלא כלי^{יא} לאחרים.

אבל אם התכן בכלי חייב^{יב} אפילו על ב' שערות בלבד^{יג} ועל אחת פמור אבל אסור מן התורה כשאר חצי שיעור^{יד} ומלקט לבנות מתוך שהורות^{טו} שלא יהא נראה זקן^{טז} אפילו באחת חייב ודבר זה אפילו בחול אסור^{יז} משום לא ילבש גבר שמלת אשה^{יח} שהרגומו לא יתקן גבר בתקוני אהתא^{יט}:

ב אין הגוזז והחותך צפרנים בכלי חייב אלא אם כן צריך לצמר או לשער או לצפרנים שחתך אבל אם אינו צריך להם הרי זו מלאכה שאינה צריכה לגופה^כ ולפיכך אשה ששכתה מערב שבת ליטול הצפרנים ובשבת הוא ליל מבילתה יש מי שמתיר לה לומר

גם משום גזוז שהרי כן דרך העוף לתלוש נצטוו ביד.
ח משנה צד. ב. בחכמים. רמב"ם שם ה"ח. טור.
ט משנה שם. מור ושליע ס"א. וראה לעיל ס' שבת סל"ז
יין ציפורן שפרשה. וראה לעיל ס' קמא סוף ס"ב
(לענין ניקור הצפרנים מליבלק): ובשבת דוחק את הבשר
שחתה הציפורן כדי שלא יגרו את הציפורן כשמסור המיש.
י רבי אלעזר בנאי^י שם. מור ושליע שם.
יא רש"י שם ה"ה אבל.
יב רבי אלעזר שם. רמב"ם שם. טור.
יג ברייתא גמ' שם. מור ושליע שם.
יד מ"א סק"ב. ברעית רש"י ע"ד, א ה"ה וכן מאורי ג. ב.
הנהגות אשירי סוף י. ועוד. וראה גם לקמן ס"ד. ס'
תמכ סכ"ה. ה"ל גיולה ונגובה מ"א. לעיל ס' שב קמ"א
סק"א. וראה לק"ש ח"ד ע' 13. ה"ל ע' 16. ח"ז ע' 110
הערה 36. כללי הפוסקים וההוראה כלל יט.
טו ברייתא שם. מור ושליע שם.
טז רש"י שם ה"ה אחת. וראה בדי השלחן ס' קמג
סק"ד. אנ"ק ח"א ע' י.
יז ברייתא שם. מור ושליע שם.
יח דברים כב. ה. ברייתא שם. שליע שם.
יט ראה גם טור נג. א.
כ ראה תוס' צד, א ה"ה אבל. ש"ך בקורות הכסף י"ד
ס' קמג (על מ"ז סק"א). הובא מ"א ריש ה"ס.

קא שבילי הלקט ס' קיא בשם רבינו אביגדור. אגור
סוף י. שמה. שליע ס"ו.
קב ס"ט ע"ג (שאו מותר אפילו הוא מלגנת מדיבשה
בשבת עגמז).
קג כל בו ס' לא (לג. ב). כ"ו סוף ה"ס. שליע שם.
קד ש"ת בנימן זאב ס' רכ. נוספת הגדולה הנ"ל. מ"א
סק"ד.
קה רב איש ורב הונא שבת קל"ט. ב. טור.
קו מ"מ פכ"ג ח"ג. מ"א סק"ד.
קז סוף ב.

סימן שם

א רמב"ם פ"ט ה"ז. מתוספתא פ"ט ה"א.
ב רמב"ם שם. מור ושליע פ"ז ה"ב (נא. א). מ"א סק"ג.
ג ואין מנדיין הברכה במגדרת מפני שמשרת שער וחיוב
משום גזוז (לקמן ס' תקנב ס"ב. ע"ש).
ד תוספתא שם. רמב"ם שם. מ"א שם.
ה משנה ע"ג. א. רמב"ם פ"ז ה"א.
ו ראה ש"ת הריב"ש ס' שער. הובא במ"א סוף י. שם.
וראה רש"י שם ה"ה הגזוז ור"ה הצד. וראה לקמן ס"ב.
ז מ"א שם מנשטעקת הריב"ם שם. ולענין נצות העוף
ראה לקמן ס' תנא סכ"ג. מ"מ הרי הוא חיוב משום
עוקר דבר מגדולו... לא ימרום את הגוזז... יש לחיבו